

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 ..
Negyed évre . . . 3 ..
Egy szám ára 20 fill.

»«

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
jutányosan közöltnék.

WÉGVÍDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal
Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager K. ezégnél

»«
Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula
ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Harc a kereskedők miatt.

Sokszor vagyunk mi úgy mint most, hogy haszontalan elméletek miatt olyan pusztító testvérháborút vívünk véghez egymás között, mintha legalább is ezen elméletekhez volna fűzve hazánk s fajunk boldogsága, holott a nézeteltérések, melyek a vitában fölmerülnek, — kicsinyes okoskodások csupán, melyek miatt lehetne vitakozni, csak éppen harcolni nem lehet. Ilyen kérdés most a 34. § kérdése. Az igazságügyi kormány azt mondja, hogy nem ad privilégiumot a kereskedőknek, mert a kiváltságokat eltörölni: az a liberálisizmus. A kereskedők azt mondják, hogy jaj, a miniszter az agráriusoknak kedvez, mert most is megfosztja a kereskedőket egy jogtól, melyet eddig élveztek.

Ha ebben a vitában nem volnának a következő szavak: privilégium, liberálisizmus, agrarizmus és merkantilizmus, akkor voltaképpen csak a következő kérdéssel lehetne szólni:

A most érvényben levő perrendtartás szerint a kereskedő minden követelését ama hely bírósága előtt perelheti, ahol könyveit vezeti, tehát ahol székhelye van, tekintet nélkül arra, hogy adósa hol lakik. Az új perrend szerint azonban ez a privilégium általánosságban megszűnik. A kereskedő is kénytelen lesz, úgy mint a többi állampolgár, adósaikat lakhelyük bírósága előtt perelni, kivéve mégis három jelentékeny és gyakori esetet, amikor a régi módon, a maga székhelye bírósága előtt perelhet. Az egyik az, amikor a kereskedő bejegyzett kereskedőt kénytelen perelni. A másik az, amikor a bírói illetőséget előre és írásban úgy állapították meg. A harmadik az, amikor teljesítés (fizetés) helyéül írásban a kereskedő székhelyét kötötték ki.

Erre minden okos kereskedő azt feleli, hogy hiszen, ha ez a három kivétel megmarad, akkor csak annyi, mintha semmi változás sem történt volna, majd itt Pancsova reá írjuk a számlára, hogy fizetendő Pancsován. Punktum.

Nem így gondolkoznak azonban nálunk, hanem az új perrendtartási javaslatnak ezt az egyébként elég szelíd elvi álláspontját keresztül törni, többféle kísérlet történt. A Budapesti Kereskedelmi- és Iparkamara valamint a Budapesti Ügyvédi Kamara a testvérkamarak nagyobb részét maga mellé sorakoztatva, harcol a 34. szakasz ellen s a régi állapot megtartását nyomatékosan követelte. Azonfölül meglehetősen élénk hírlapi akció is folyt ezen perrendtartási előjog megtartása érdekében.

Hogy az ehhez hasonló régi, előjogos intézmények föntartása érdekében minden lehető elkövetnek azok, akiknek az hasznukra, vagy legalább kényelmükre van, azt természetesen tartjuk. A rendi világ privilégiumait is ezért volt nehéz megszüntetni. Természetesen tartjuk azt is, hogy az új rendelkezést az igazságügyi bizottságban az utolsó pillanatban, legalább kerülő uton, módosításokkal akarták enyhíteni. De az már azután sokkal kevésbé természetes, hogy az általánosan kívánt s tisztán a szabadelvűség és jogegyenlőség alapján álló illetékességi reformot egyes helyeken az osztályharc jelszavaival keverik össze s ezt úgy akarják föltüntetni, mint az agrárius irányzatok diadalát a merkantil irányzatok fölött. Amely vélemény már csak azért sem lehet helyes, mivel éppen a hazai kereskedelmi világ köréből hallottuk ismételve, hogy a kereskedelmi érdekeknek a „merkantil“ jelszóval való illetése szerfölött igazságtalan, — aminthogy az is — mivel a magyar kereskedelemnek nincsenek és nem is lehetnek olyan érdekei, amelyek az ország közérdekeivel ellentétben állanak. Ebben az esetben pedig az osztályharc jelszavainak fölélesztgetése annál helytelenebb, minél bizonyosabb, hogy hatásában szinte egyedül a budapesti kereskedelmi és ügyvédi testületeket érinti a reform, holott a vidéki városok és centrumok oly igazságos előnyökhöz jutnak általa, amelyek hiánya miatt már eddig is

sok panasz volt s amelyeket igaz ok nélkül voltak kénytelenek nélkülözni. De még ezen kívül is a budapesti kereskedelmi világ csak imént, a kereskedelmi bírósági hatáskör eldöntésénél tapasztalhatta, hogy a kormány még az igazságügyi bizottság ellen is kész volt külön kereskedelmi szakbíróság hatáskörét s a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék létjogát védelmezni, nem ugyan a partikuláris érdekek ápolása végett, hanem azért, mivel a kereskedelmi ügyekben a szakbíróságokat jogéletünk nem nélkülözheti.

Nemcsak igazságtalan tehát, de a méltányossággal is nagyban ellenkezik, azonfölül pedig a társadalmi és gazdasági élet békeségére nézve is föltötte káros a viszályos jelszavak előrángatása itt is, ott is, valahányszor az ország egyetemes közérdekeért történik valami a törvényhozásban, vagy a kormányzatban. Széll Kálmán belpolitikai kormányprogramjának forgópontja az első pillanattól kezdve az volt, hogy a reformokban is ezek az egyetemes közérdekek érvényesüljenek s azóta minden arról tanuskodott, hogy ez a vezető gondolat a gyakorlatban is él. És kívánatos is, hogy életben maradjon. Mert abban a pillanatban, amint a társadalomnak egyes rétegei vagy éppen egyes helyi körei erőt vehetnének az államvezetésnek ezen egyképpen szabadelvű és nemzeti principiumán, nyomban beállna az a veszély, hogy ezt éppen azok színylenék meg legjobban, akik máskülönb a jogegyenlőség alapján állanak. Az ilyen jelszavakkal visszaélni nem szabad.

Rákóczi emlékezete.

Kassán a Kazinczy-kör a jövő nyár folyamán Rákóczi-kiállítás rendezésébe foglalkozott, hogy kétszáz év múlt el azóta, mikor a kuruczháborúk felistene egy csekély paraszthad élén megkezdte azokat a hősies küzdelmeket, melyek örökké ragyogó momentumai maradtak a magyar történelemnek.

Rákóczi! Maga e szó olyan, mint az örömmámor, olyan, mint a nemzeti dicsőség szövéténeke, amely kiölthatatlan lánggal lobog. Rákóczi! Fogalom ez, a

TÁRCZA.

Karácsonyi történet.

Nem, így nem gondolta a jövőjét. Gyermekeiben merész és nagy reményeket fűzött az élethez. Hisz annyiszor mosolygott neki a szerencse és hiutott utjaira illatos rózsákat. . .

Oh, az akkor volt, mikor pajkos kicsi lány volt. Bátyái már nagy fiúk, kamaszok voltak, amikor ő még az abcé titkaiba lett beavatva. Apja, anyja, Ernő és Károly bátyjái elkényesztették. Élő játékszernek tekintettek, ellentmondás nélkül teljesítették minden kívánságát és boldogoknak érezték magukat, ha hangos kacaját hallhaták vagy nagy, kék szemei sugároztak az örömtől. . .

És ma? . . . Szülei rég elköltöztek és Ernő bátyja is konok betegség áldozatán esett. Csak Károly él talán még. Ki tudhatja?

Több, mint öt éve, hogy eltűnt. Tán mégis csak elemésztette magát? Bucsuzó levelében, melyet Erzsike hűgának írt, határozottan kiemelte, hogy ama szivtelen hölgynek bizonyára nem szerzi meg ezt az örömet. Oly rajongással szeretete ezt a hölgyet, egész életét, minden érzelmét neki szentelte. Csakhamar azonban tapasztalni kellett, hogy forró érzelmét csalóan, érdemtelenné szentelte és az élettől duszadó vig fiatal ember kinjait csak az a remény enyhítette, hogy törhetetlen hűsége az imádott leányt meg fogja hatni és végül mégis sikerülni fog neki őt oltárhoz vezethetni.

De reményei egy csapásra megsemmisültek és ábrándozásaiból kegyetlen módon ki lett szakítva. A leányt más jegyezte el. Károly tartott attól, hogy ezt túl nem éli. Ivásnak adta magát, elbanyagolta hivatalt, elzúzott és egy nap. . .

Hogy dobog Erzsike szíve, ha a gonosz órákra visszaemlékezik. Még látja szédült arcát, kínos arcvonásait, még maga előtt látja, amint elbucszik tőle, állítólag azért, hogy napi kötelességeinek teljesítése után lásson. Oh, ő akkor mindjárt sejtette, hogy Károly bátyjában valami végzetes elhatározás érelődött meg. De Károly csak kitérő választ adott neki és megnyugtatta. . . azután jött az a levél, oh! bár soh'se kapta volna meg!

Most egész árvára maradt a nagy városban. Semmi rokonérző szív, senki, aki törődött volna vele. Eddig zenelelkék adásával tartotta fenn magát, most visszavonult, — szégyelte, hogy bátyja ismeretlen helyre eltávozott, nyomtalanul eltűnt.

A benjesében tobzódó első vad orkán után a bánat és könyek órái következtek. Elhatározta, hogy kézimunkával keresi meg kenyerét, ne kelljen annyit érintkeznie emberekkel. Keservében csak egy vigasztalója volt — a máka. Kora reggeltől késő estig dolgozott és azután is kellelenül tette félre munkáját — pihenés és nyugalom csak gondolatait, kedélyét foglalkoztatták és marczangolták. A ki a világ zavaros zajában sohasem érezte, az nem ösmerheti a magába zárkózottság kinjait.

Erzsike oly szívesen áhított azután, hogy egy rokonérző szívhöz közeledhessék. De sokkal félénkebb volt, sem hogy társaságot keressen, kedélyállapota sem serkentette erre. Tört remények, melyekből oly sok jutott osztályrészeül, bizonyára nem bátorították arra, hogy idegen emberekkel közömbös, semmitmondó udvariassági frázisok árán ösmeretséget kössön. Sívár egyhangúságban multak napjai Látszólag érzéketlen és apathikus külső alatt bensejében folyton irtóztatós vihar tombolt és ragódott szívében.

Bátyját, mint eltűntet és elvesztettet, rég elsírta már és mégis mindig reménykedett még, hogy valaha viszontláthatja. Oly szívesen remélünk, hajszoljuk kedvencz gondolatainkat, ha egyedül vagyunk.

Erzsike lelki szemei előtt megjelent Károly dőlczeg alakja, czirogatta és megcsókolta őt — fájdalom csak képzeletben. De hogyan volt, hogy ez az álomkép azonnal eltűnt, valahányszor más valakire gondolt, másvalakire, aki oly deli, oly csinos, oly férfias és oly nemes. Hogy ki volt? Istenem, ki tudhatná ezt? Erzsike maga sohasem ösmerete, csak sejtette. De hogy léteznie kell, azt érezte, határozottan remélte, sőt éppenséggel biztosan tudni vélte.

Vajjon fel fogja-e keresni Erzsikét; vajjon fel tudja-e majd találni rejtekhelyén, ahol szemlátomást elhervad? . . .

És ismét fehér hólepel borította a házakat és az utcákat. Erzsike is úgy érezte, hogy szíve körül jégkéreg képződik. Szinte börtönözött arra a gondolatra, hogy ismét egyszer bekövetkezik az a nap, melyet gyermekkorában mindig oly áhítóza várt. Karácsony közeledett. Mig más halandók örömmel gondoltak a szép, ihletes karácsony estére, addig nála az arra való emlékezés csak kínos érzületeket keltett. Kivel örülhessen világos mécsű, dűsan megrakott és gazdagon díszített karácsonyfa mellett a Megváltó születésén? Ki adná neki figyelmessége tanujelét valami ajándékkal vagy kinek adhatna ő ajándékot? Kinek okozott bűnbánatot, hogy vele ezen a szent napon szíves öszintességgel kibékülnie kellene?

Mily másképp volna, ha itt lenne Károly és ő, — ő, kit még nem is ösmer. De nem volt-e még fiatal, nem őrizte-e meg erényeit, nem volt-e Istennek tetsző és szorgalmas? Szemérmes visszavonultságában, ernyedetlen munkásság közti magánosságában keze serény tevékenysége révén egy kis megtakarított pénzre tett szert és meglehetősen bizalommal tekintethetett volna jövője elé, ha folytonos m-lasága nem keserítette volna el életét. . .

Karácsony esteje van! Elszállította volt kész munkáját, egy csésze teát akart még magának főzni s aztán nyugalomra tért. Minek is maradna őben?

dicsőség fogalma, a nemzeti ideál jelszava, riadó, amely fölírta a tespedésbe sülyedt lelkeket. Egész élete hazája szent ügyét szolgálta s halála mártyr-halál volt; sirbahullása a mi csillagunk elhalványulását jelezte.

Nem csoda, ha a honfiszívek újra feldobognak, ha arra felé fordul tekintetünk, hol áldott hamvai nyugosznak idegen földben.

Valóban ideje volt már fölcsozduunk ama tétlenségéből, ama háládatlanságból, melyet a dicső emlékeztető fejedlem iránt tanusítani látszottunk. Meggyökerezett gyarlósága az emberi nemnek, hogy nagyjait, kik érettek munkálkodtak, kik érettek éltek, haltak, nem tudják és soha nem is fogják tudni, eléggé méltányolni. Nem tudják eléggé mérlegelni, hogy mit nyertek, de nem is tudják megbecsülni, megérteni azt sem, hogy mit vesztek bennök.

II. Rákóczi Ferencz élete a hazájáért való küzdelemben telt el. Korán felébredt benne a tettvágy, a megállapodott, higgadt gondolkodás-mód, amely későbbi harczaiban, államférfi szereplésében oly nagy szerepet játszott.

Már tizenkét éves korában kitért személyes bátorságával, mikor a császári hadak Munkács várát ostromolták s a gyermek Rákóczi személyesen buzdította katonáit. De hiába. A bátorság, az akarat megtörnek a túlnyomó erő zátonyán és Zrínyi Ilona — Rákóczi anyja — kénytelen volt földadni a várát.

Hadvezéri képességét próbára tették a kurucz — labancz hadjáratok, melyekben fenéig hajtotta a dicsőség helyhét, katonái bálványozták, vezérei rajongó szeretettel csüngtek rajta, úgy, hogy számkivetésében önkényesen követték, vele reménykedtek, vele busultak és együtt is nyugosznak, messze, messze Rodostoban.

Rákóczi élete a honszeretet fényes példája, legnagyobb ékessége annak a kornak, melyben a kamarilla hazánkat teljesen elnyomni, az országok sorából kitérőlni igyekezett és megdönteni akarta honszerző apáink és későbbi nagy fejedelmek százados alkotásait, melyekhez kimagasló, hatalmas oszlopként sorakozik II. Rákóczi Ferencz halhatatlan ténykedése.

És Kassa városának elévülhetetlen érdeme, hogy felhívta a nemzet figyelmét erre a késelemre és odafordította tekintetünket, hol a nagy kurucz fejedlem aluszsa örök álmát, távol attól a szintértől, hol nemzetét tette serkenté, megvívni azt a harcot, amelyre még most is büszkeségtől dagadó szívvvel gondolunk. Nemsokára ismét megharsannak Rákóczi korvétéi s hazafias lelkesedéssel, örömkönyök közt tesszük le abba a földbe, mely egyedül méltó nyugvóhelye II. Rákóczi Ferencz tetemeinek. S mutassuk meg, hogy tudunk rajongni nagyjainkért; utjában kísérelje földi maradványait hazafiai lelkesedés, alakját művész keze véssé kőbe örök emlékezetűl ama dicső korszaknak, melynek Rákóczi volt a lelke!

Minden honfi tegye meg kötelességét, mert minden honfi tartozik ezzel hazájának és dicső fiának, II. Rákóczi Ferencznek.

Nem bővelkedünk nagyokban, lelkesedjünk tehát azokért, kik dicsőséget árasztottak magyar hazánkra.

H I R E K.

— **Karácsonyfa.** A rom. kath. nőegylet ma délután 1/4 órakor gyújtja meg az áll. főgymnasium tornacsarnokában a szegény gyermekek karácsonyfáját, hogy annak ragyogása mellett gyakorolja nemes ember-

Buzgó imát rebegett, egy két darabka fát rakott még kis kályhacsakájába és — ekkor kopogtattak az ajtón. Egy küldöncz lépett be, kezében csillogó karácsonyfával, hóna alatt nagy csomaggal.

— Kenderesi Erzsike kisasszony? — kérde.

— Én vagyok, válaszolt Erzsike. — De mégis azt hiszem, hogy téved. Valószínűleg a szomszédnak szánták ezt a küldeményt. Ott sok az apró gyermek. Vigyje csak oda.

— Oh nem, kisasszony. Ez egészen bizonyosan az öné. Az az ur, aki nekem e tárgyakat átadta, határozatlan ide utasított. Nem tehetek róla, de itt kell hagyonom ezt a holmit.

— Én meg nagyon szépen köszönöm, de nem fogdom el. Vigyje csak megint el!

— Hogyan? — hangzott a folyosáról egy mély hang. — Te visszautasítod az ajándékomat?

— Károly? — kiállott föl Erzsike velőtrázó sikolylyal.

— Igen, Károly, legjobb barátjával, Oszkarral. Itt vagyok, egészséggel és jó kedvvel! Jer a keblre, drága hugom! Ime, Oszkár, nézd meg csak kis hugocskámat!

Itt volt hát egész valóságában Károly és ő is; első pillantásra megösmerte őt, ő volt az, akit már oly régen szeretett, akire várakozott.

Ez aztán ismét egyszer vig karácsony volt! Károly elmondta, hogyan utazott tengerentúli vidékekre, ahol megösmerte Vellei Oszkár honfitársával; hogyan tettek ott szert nagy vagyouna és hogyan akarnak most itt közös kereskedelmi üzég alatt letelepedni. Barátja megunta a folytonos kóborlást, nyugodt otthon akar alapítani és mivel az amerikai miss-ek sehogyse tetszenek neki, idehaza óhajta magának hitvestársat keresni.

Melyik leányt szemelte ki magának? E találd-e, kedves olvasó?

Fenyő Marton.

baráti czéljainak egyikét: felruházson 80 didergő iskolás gyermeket. Ezen irgalmassági cselekedetnél az egyesület minden gyermekbarátot szívesen lát.

— **Főispáni beiktatás.** Torontál vármegye új főispánjának, dr. Dellimanics Lajosnak ünnepélyes beiktatása december 29-én megy végbe. Az installációhoz a szomszédos törvényhatóságok, köztük városunkat is meghívták.

— **Kitüntetett polgármester.** Ó Felsége, a magyar király Weiffert Károly Versecz város polgármesterének a Ferencz József rend lovagkeresztjét adományozta. Testvér városunk köztisztviselésben álló polgármesterét ezen alkalmából a város törvényhatósági bizottsága festüleg üdvözlölte.

— **Eljegyzés.** Máties Milvoj városi másodmérőlök eljegyezte Szmederevác Danicza kisasszonyt.

— **A népkönyha megnyitása.** Minden hívalkodás mellőzésevel, az ügyhöz méltó szerezéssel kezdte meg a népkönyha december 15-én működését a volt huszárlaktanyában. A kemény hideg tél az idén korábban nyitotta meg a könyvtárat hajlékát, hogy a nélkülözhető szegény iskolás gyermekek naponta legalább egyszer tápláló meleg ételhez jussanak. Öröm volt nézni a kétszáz, nélkülözésről tanuskodó sápadt gyermek arc felragyogását, mikor a terített asztalok mellett foglaltak helyet, hogy az úrhölgyek által tárgyalkba adott jóízű ételt jó étvágygyal elfogyaszszák. A megnyitáson, mely hetfőn féltenekkor volt, megjelent az egyetelnöksége: Mattanovich Adol polgármester elnök, Obradovics Sztojko alelnök, Lambrecht Péter titkár, Löwy Károly és Winterfeld János gondnokok, Blumenstok Mihály, dr. Karattur Arthur és Lestyánszky János választmányi tagok; a női bizottság elnöke özv. Zsvikovicz Mária, továbbá Zákó Miláné, Aigner Tivadarné, Burget Lajosné, Epstein Rezsóné, Feymann Gyuláné, özv. Gramberg Nándorné, dr. Gonda Mórné, dr. Gadjanszky Miláné, Hoffmann Keresztélyné, Karner Jánosné, Lambrecht Péterné, Lóczy Józsefné, dr. Stanojevics Braniszlávné, Tordai Györgyné és dr. Wittigshlager Rezsóné úrnők bizottsági tagok, valamint Andrejics Julianna, Bux Karolin, Epstein Erna és Paula, Gramberg Nina, Vujaskovicz Desanka, Wiener Ilona és Olga kisasszonyok mint vendégek. Jelen volt továbbá még Zákó Milán főispán, Aigner Tivadarné és Burget Lajos örnagyok a közös hadseregbeli és honvéd tisztikarokkal, Jovanovics Döme, Hoffmann Keresztély, Karner János, Molnár József, Scherter Antal, Stodola Pál, Zsvikovicz Borivoj áll. tanítók és Popovics Luka plébános.

— **Változások a városzházán.** A szabadságon levő adóügyi tanácsnok teendőit ujabban Bogdanov János gazdasági tanácsnok látja el. Spiegel Gyula tanácskiadó és Bénárd Arthur bejelentési hivatali irnokot a polgármester kölcsönösen áthelyezte.

— **Adományok a népkönyháának.** A szegény iskolás gyermekek népkönyhájának ujabban adományozott: Zákó Miláné úrnő 20 k., Christian Antalné, Tordai Györgyné és Singer J. úrnők, 5-5 k.; Blumenstok Mihályné úrnő 80 k. burgonyát, 5 kgr. hagymát, zöldséget és 3 kgrm. szilvaizt; Kayl Jenőné úrnő 20 kgrm. fehér lisztet 1/2 kgrm. élesztőt; Epstein Rezsóné úrnő 2 kgr. mákot; Spiegel Gyuláné úrnő 12 k. hagymát, 12 üveg paradicsomot, 8 üveg befőttet és 1 nagy üveg szilvaizt; Löwy Kobi úr Réva-Ujtalról egy 85 kgrm. zsák lisztet. Fogadják a nemes szívű adakozók az egyetelnökségét.

— **Női kézimunka tanfolyam.** A szerb nőegylet szegény leányok számára kézimunka iskolát akar nyitni és erről értesítette a városi tanácsot. A tanfolyam január 1-én az Obradovics féle (volt Spirta) házában nyílik meg.

— **Az iparosok figyelmébe.** Az iparhatósági megbízottakat választók névjegyzéke f. hó 21-től 28-ig van közzszemlére felfekette Rakicsics Sándor alkaptányi irodájában. Esetleges felszólamlások a hivatalos órák alatt tehetők.

— **Szerb színészet.** Az itt működő szerb nemzeti színtársulat jövő heti műsora a következő: ma vasárnap „A vereshajú,” népszimű 3 felvonásban táncszal és dalkal, írta Lukácsy Sándor, zenéjét szerző Erkel. Kedd december 28-án „Francillon,” vigjáték 3 felvonásban írta ifj. Dumas Sándor; péntek december 26-án „A könyvtárnok” vigjáték 4 felvonásban Moser Gusztávtól; szombat december 27-én „Nebántsvirág” vig operette 3 felvonásban írta Mailhae és Millaud, zenéjét szerző Hervé.

— **Szezőlyes tél.** Nemesak a tavasz szezőlyes nálunk, hanem a tél is azzá kezd lenni: minden bevezetés nélkül egyszerre csak ránk köszönt hóval s olyan dermesztő hideggel, a milyen évtizedek óta nem látogatta meg városunkat s aztán egyszerre tavaszszá enyhül. A 17—18 fokos hidegre e héten 3—4—5 fokos meleg követekezett, az idő megszelidült, a hó legnagyobb része elolvadt s a sikos, jéges szánut sáros kocsitűtűl valózott. A meteor jelentése szerint minden valószínűség a mellett szól, hogy az idén megint fekete karácsonyunk lesz.

— **Pancsovai vívók sikere.** A Torontáli atletikai klub múlt vasárnap tartotta második országos vívóversenyét, a mely nagy érdeklődés közepette szép sikerrel folyt le. A „Pancsovai Vívó Egyesület” ez alkalmalmlal lépett először a nyilvánosság elé és első lépéséhez mindjárt fényes siker szegődött. Buzgó elnökük, Lestyánszky János főkapitány vezetése alatt az egyetelnökség három legjobb vívója ment Nagybecskerekre: Bitskey Andor törv. aljegyző, Pavlovics Péter banktisztviselő és Tasnády Endre szolgabíró. Két tiszteletdíj, 3 ezüst érem és 3 díszoklevél volt a vállalkozás jól megérdemelt jutalma, a mi annál figyelemre méltóbb eredmény, mert sok kitűnő vívó volt jelen. Tasnády az ország egyik régebbi kitűnő vívója, a ki már sok győzelmet aratott, de Bitskey és Pavlovics ez

alkalmalmlal először versenyeztek és nem egy kipróbált jó vívót győztek le szép és erős küzdelem után. Kivánatos volna, hogy városunk ifjúságát e szép siker nagyobb érdeklődésre serkentse a vivás nemes sportja iránt, melynek gyakorlását a Pancsovai Vívó Egyesület lehetővé teszi. A verseny délelőtt 9 órakor kezdődött a minősítési küzdelemmel. A verseny bíróság Dr. Vincze Erő főjegyző elnökelete alatt Dr. Háromy László orsz. képviselőből, Lestyánszky János főkapitányból, Faur Kornél főmérnököl, Wszely századosból, Dániel Ferencz főszolgabíróból és Kóos főhadnagyöl állott. A minősítési versenyben első lett Matuskovicz főhadnagy, 2-ik Guggenberg hadnagy, 3-ik Tasnády 4-ik Sterba hadnagy, 5-ik Bitskey 6-ik Várkonyi, 7-ik Szekesán, 8-ik Pavlovics, 9-ik Benedek. Ezután megkezdődött a körvívás a tiszteletdíjakért, a melyben az első helyért folyt különösen heves küzdelem. Legérdekesebb volt Matuskovicz és Tasnády versengése, kik első ízben holt versenyt vívtak, a döntőben Matuskovicz győzött egy tussal. Az első díjat, a Torontáli vándordíjat Matuskovicz főhadnagy nyerte el, a 2-ikat gróf Karácsonyi tiszteletdíját, Guggenberg hadnagy, a harmadikat, a Torontáli hölgyek díját Tasnády, a 4-ek Várkonyi, az 5-et Sterba hadnagy, 6-at Pavlovics nyerte meg. A verseny akadémiát követte, a melyben fentiek kivül kiténtek Armentani vívómester Szegedről és Kóos főhadnagy Nagybecskereköl. Sikerült bankett zárta be a napot a kaszinóban, a melyben Dellimanics főispán a vendégeket, Vincze Erő főjegyző a zsűri tagjait, Háromy képviselő pedig a vívókat és a nagybecskereki vendéglátókat köszöntötte fel szép szavakkal. A lakoma után a vívók és a zsűri tagok a késő éjjeli órákig tartó táncban vívták ki a nagybecskereki szép hölgyek elismerését.

— **Meglopott ügyvéd.** Tisú Péter ügyvéd czégtábláját ismeretlen tettesek a falról lefeszítették és magukkal vitték. A károsult ügyvéd, kit már ismételtén így tréfáltak meg — megtette a feljelentést a rendőrségnél, mely bottal üti a tettesek nyomát.

— **Öngyilkos.** Schönheim László volt vendéglős f. hó 15-én marólúgot ivott és kínos szenvedések között meg is halt. Az öngyilkosság oka a nyomorúság volt. Az élet küzdelmeibe befáradt ember igen nagy családot hagyott hátra.

— **Ragados betegségek.** Az elmúlt héten ijesztő módon szaporodtak a kanyaró betegek száma. Két nap alatt 13 betegedési esetet jelentettek be. Jelenleg már 20 eset van. A legtöbb megbetegedés az alsóvárosban a Merczy-, Jenőherczeg- és Stárcsovai utcában fordult elő. Jó lesz hát vigyázni az iskolás gyermekekre, különösen a héten megkezdődő karácsonyi színdől alatt.

— **Gyárvizsgálat.** Rakicsics Sándor alkaptány és dr. Theodorovics Pantaleon kerületi orvos csütörtökön megvizsgálták a felsővárosi gyártelepeket, különösen egészségügyi szempontból s ezen alkalmalmlal mindenütt megvoltak a szabályszeretlen felszerelt mentőszekrények. Az alsóvárosi gyártelepek a jövő héten fognak megvizsgálatni.

— **Utolsó közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága december 31-én tartja ez évi utolsó közgyűlését, amikor is a különféle bizottságok választás útján újra alakíthatnak.

— **A jog- és pénzügybizottságok** hetfőn és kedden délután együtés ülést tartanak.

— **Üldözés kocsin.** Nagy riadaloma okozott szombaton délután 1/4 órakor a Gromon utcán két egymást vágatva követő kocsi. Az első kocsin ülő három bárányosi román atyafit a másik kocsin ülő két csendőr üldözte. Az atyafiak Román-Petrétől Réva-Ujtalun át iparkodtak az őket üldöző csendőrök elől menekülni. Örületes sebességgel vágattak a tájékozó lovak Ujtalutól a Gromon és Deák utcán át a Ferencz József térre, hol az őket kocsin követő csendőrök elébük kerültek és a városzháza előtt elfogták. Hogy mi tulajdonképen a bűnök, azt a kihallgatást eszközlött rendőrkaptányágtól lapunk zártág nem sikerült megtudni. Menekülés közben a határban állítólag egy kocsit is felfordítottak, melynek utasai szerencsétlenül is jártak.

— **Angyal csinálás.** Tercsik Zsuzsana cseléden ezeltől két hónap előtt ismerősei különös változást vettek észre. Különféle sutogásnak vizsgálat lett az eredménye, melynek során kitént, hogy egy gyermeknek adott életet, melyet a szomszédház egyik félreeső helyébe dobott. A kis hullán már nem lehetett megállapítani vajjon élve vagy halva született-e a gyermek. A vizsgálat folyik a lelketlen anya ellen.

— **Megszűnt állapotbetegségek.** A városunk területén uralkodott száj- és köröm fájás megszűnt és ennek folytán a zárlat december 16-ától feloldatott.

— **A fővárosi 1848/49-i Múzeum** főkéri mindazokat, kik még a megtartott Vörösmarty-kép árával hátralékban vannak, hogy küldjék be azt a múzeum címére, mert néhány nap múlva az Eréklye múzeum az illető megye lapjában akarja közzsünetét nyilvánva közölni ama hazafias derék közzsügek, egyletek, magánosok stb. neveit, a kik a Vörösmarty-kép árát már beküldötték. A Vörösmarty-Gyűjtemény vásárlás és kiadományából való díszes képekért elcseserél a nagy költőre vonatkozó emléktárgyakat: okmányokat, könyveinek régebbi kiadását stb. A ki valamely megszerezhető Vörösmarty emléktárgynak csak a hollétét is tudja, azért a költőnek egy igen szép életnagyi arcképét kapja ajándékba a Vörösmarty-Gyűjteményből (Budapest, IV., Városház-utca 14.)

— **A tavaszszelő terjedése.** Országunk gazdasági érdeke már követelőleg lép fel azzal, hogy mindent a mi modern hasznos és jó adjukt meg neki, — hogy ezeket felöltve haladjon és versenyt tartson a külfölddel. Néhány évvel ezelőt — valljuk be gazdasági modern berendezéseinkről még szó sem lehetett és ma már ott állunk, hogy versenyre képesek vagyunk

e téren bármely más állammal. Haladásunk e téren oly nagy, miként az e helyen leírni fölösleges, mivel tisztában van azzal, minden állampolgár. Legújabbban az „Érmelléki első szőlőoltvány telep” Nagy Kágyán tett ily óriási haladást és szerelte föl távbeszélő hálózáttal oltvány telepét, s ma páratlanul áll az ország szőlőoltvány telepei között a haladás minden tekintetében. A nagy kiterjedésű telep minden része be van hálózva olyképp, hogy a Nagy Kágyán fekvő központi irodából meg van a kapcsolat az oltványtelep irodájával, illetve az intézőségel s onnan a Bihar-Dióségi vasúti állomással, a honnan az oltványok vasúton való szállítása történik. Az üzleti forgalom lebonyolítását a központi iroda végzi, a hol külön osztályok vannak és pedig könyvelés, levelezés mely utóbbi magyar, német, román és francia nyelvein történik s e két osztály kiegészítő részét képezi az iktató és kiadó hivatal, s az irodák vezetését külön iroda vezető végzi s így önként érthető, hogy ily személyzet illetve felszerelés mellett minden munka kellően ellenőrizhető, keresztülvitele pedig sokkal gyorsabb s így gazdaságosabb, eredménye pedig az, hogy szőlőoltványait — a modern berendezések következtében sokkal olcsóbban állíthatja elő és árusítja el, mint más ilyen telepek. Áldoz berendezéseire, de óriási lendülettel és forgalmat biztosít hazánk szőlőoltványainak. Gazdaságos munka és előrelátás mellett nagygyá tehet az ember mindent, s ezen alapelveket követve — az ermelléki első szőlőoltványtelep — oltványait a szárazság ellen biztosítandó, benzín motorok segítségével egy nagy kiterjedésű tóból a vizet víztornyokba (tartályokba) emelteti s gummi csövekben szétvezetve az oltvány iskolákat szárazság esetén öntözteti. Így a munka gyors s az oltványok fejlődése minden körülmények között biztosítva van. De ily nagy kiterjedésű telepen végzendő rengeteg sok és sokféle munkák csakis szakszerű elvégzése — az üzleti forgalomnak pedig gyors lebonyolítása tette lehetővé az Ermelléki első szőlőoltvány ily nagy arányú fejlődését. Francia módszer szerint évente 1 1/2 — 2 millió szőlőoltványt készített, s ugyanannyi vad-alanyt termel anyatelepein, mely oltványok minden területben kifogástalanoknak bizonyultak 13 év lefolyása alatt, oly annyira, hogy ma már a külföldre is tömegesen szállít. Az ültetés beszállítva nem mulasztjuk el, hogy ez iránt érdeklődő olvasó közönségünk figyelmét e nagy hírű telepre fel ne hívjuk.

Czíme: Ermelléki első szőlőoltvány telep Nagy Kágya, u. p. Székelyhid.

Diszes fénynyomatu képes árjegyzéket a telep ingyen és bérmentve küld.

— **Mérnöki kamara.** A mérnöki címmel napról-napra több visszaélés történik. Soha mérnöki szakiskolát nem látott emberek is használják ezt a címet, természetesen nem önámításból, hanem, hogy másokat ámítsanak s olyan munkára kapjanak megbízásokat, amelyeket tulajdonképpen csak diplomás mérnökök végezhetnek. Építkezést, földmérést, tagosítást de rüre-burura intéznek, vezetnek s a címmel való visszaélés csak akkor derül, ha egy-egy jól sikerült ügylet a büntető törvényszék elé kerül. Budapestben aránylag kevesebb a mérnöki címmel való szélhámoskodás, de annál tömegesebben fordul elő a vidéken. A mérnökök több ízben sürgötték már a baj orvoslását s most kamarai szervezet létesítésével akarják a többek között a mérnöki cím használatát is rendszabályozni. A szervezkedési akciót már megindították s eziránt aláírási íveket köröznek.

Előfizetési felhívás.

Január hó elsőjével új előfizetést nyitunk lapunkra.

A „Végvidék” előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 12 korona.
Fél évre . . . . . 6 korona.
Negyed évre . . . . . 3 korona.

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése december hó végén lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Különfélék.

A jövő gyögmódja. Ki hinné, hogy Párisban államilag segélyezett magnetizőr-iskola áll fenn, melynek ezéja a mesmerizmust tudományos magaslatra emelni. Az iskola igazgatója H. Durville, aki már több munkájával szállott sikra a magnetizálással való gyógyítás mellett. Az iskola magnetizőr- és masszörbizonyítványok kiadására van feljogosítva. Egy újságíró, ki az intézetről cikket közöl az egyik párisi lapban, következtetést írja: „Az a gondolatom támadt hogy egy beteg rokonomat Durville tanár gondjaira bízom. Közele rokonságom a beteghez kizár bármely esetleges csalást is. Ez a rokonom 35 éves, és 20 év óta merevségben szenved, melyen két egymás-után megkérdezett orvos, akik között pedig világhírű nevek is voltak, sem tudott segíteni. A beteg nem tudta székét elhagyni, vagy pedig kezét szájaéhoz emelni enni és inni. Csak úgy mehetett, ha két oldalról támogatták. A legcsekélyebb akadály, egy gyufaszál, egy repedés a padlón, elég volt ahhoz hogy megboltonjon és elbukjék. Tamaszték nélkül nem tudott egyenesen állani és menni. A rendes, mindennapi élet nem volt számára! Az orvosok egyhangú véleménye szerint, hisztériának nyoma sem volt nála. Durville tanár magnetizálta a szerencsétlen teremtést. Egyetlen, háromnegyed óráig tartó ülés után a beteg egyedül tudott enni, támaszkodás nélkül állani, sőt meglehetősen erős és biztos léptekkel járni is. És az a fiatal asszony, aki eddig ércznel erősebb lánczok-

kal volt megkötözve, most érzi közeledni szabadulását. Durville tanár kijelentette ekkor: „El fog jönni az a nap, mikor mindenkinek hatalmában lesz a magnetizálás tudománya. Az atya, nőjének és gyermekeinek magnetizálja lesz. Az egészség teremtője, mint ahogy az élet létrehozója volt. Ez az a gyögmód, melyet talán a világ kezdetén élt primitív erős emberiség használt és a tudomány a jövőnek ismét felébreszti halottaiból.”

Melyik az örült? Esquiról az ötvenes években híres ideg orvos volt, elsőrendű tekintély elmebetegak kezelése tekintetében. Egy tanítványa megkérdezte tőle, hogy min lehet megkülönböztetni az örültet a józan embertől. A mester másnapra meghívta a fiatal embert ebédre. Két férfit talált nála. Az egyik rendkívül nyugodtan viselkedett, kimérten, komolyan, értelmesen beszélt. A másik sokat gesztikulált, kiabált, nagy hangon és elbizakodottan beszélt sző fényes jövőjéről. Egyszóval a nagyási hóbort minden jelét észre lehetett venni rajta. Ebéd után Esquiról megkérdezte, hogy mit tart két vendége elmeállapotáról. A fiatalember megmondta véleményét. A komoly, nyugodt férfi feltétlenül józan, egészséges elmejű, a másik ellenben érett a kényszerzubbonyra. Esquiról erre finom mosolylyal ezt felelte: „Lásd fiatalember, mennyire esel a látszat! Az a komoly, nyugodt férfi szentül meg van győződve róla, hogy ő az atyuristen. Ez a rögeszméje. A másik, a bolond pedig, Franciaország ékessége, a nagy regényíró: Honoré de Balzac.”

Pipa burgonyából. Az ipar, a vegyészlet manapság már oly előrehaladott stádiumban van, hogy bizony alig képzelhető el a drága anyag, melyet valamely olcsóbbal helyettesíteni ne lehetne, vagy melyet egyszerűbb előállítású eljárással jutányosabbá, hozzáférhetőbbé tenni ne lehetne. Példa rá az alumínium, melyet ipari cikkekre — dacára sok kiváló tulajdonságának — felhasználni nem tudtak, mert előállítása nagy költségekkel járt. Ma a legolcsóbb fémek egyike s az ipar terén mind nagyobb tért hódít. Egyike a legújabb találmányoknak az, hogy a lehámzott krumpliból oly anyag készíthető, melyet esztétgályozni is lehet. Az eljárás az, hogy a hámozott burgonyát először is hárminczhat órán keresztül nyolcz százalékos kénsavas vízben feketítik; azután itatós papírban szárítják, majd sajtoltják. Ebből az anyagból Franciaországban most a legszebb pipákat készítik, melyek állítólag a tajték pipákat is ki fogják szorítani a piaczról, amennyiben az új anyag alig különbözik a tajtéktól; épen csakhogy keményebb. Ha különben még nagyobb nyomás gyakoroltatik az új burgonyanyagra, oly keménynyé válik, hogy az elefántcsontból készült biliárd golyók helyett pompásan alkalmazható.

A világ vége. Ismét felmerült az a régi babona, hogy közel a világ vége. Most az orosz parasztok koraletolt agyában kísért ez a hit. A czár állítólag rendeletet bocsátott ki, melyben megbizta a pópákat, hogy teljes erjükből igyekezzenek ezt a nephitet elnyomni, és akadályozzák meg egy új szekta terjedését. Ez a szekta hirdeti, hogy a világ vége közel van, még pedig két okból, először, mert Éliás próféta, akit élve ragadtak az égbe az angyalok, újra visszatért a földre. Most Kroustadt János páter alakját vette fel, akit jótéteményeiért és szent életéért mindenki tisztel. Másodsor pedig, mert sokkal több ember a lak uördög jár ezen a földön. Ezeket az ördögöket onnan lehet megismerni, hogy keztyűt viselnek, amit csak azért tesznek, hogy elérjék karmaikat. A parasztok a rettegéstől egészen elvesztették fejüket és a kormány a legszigorubb intézkedéseket teszi, hogy az örült hit terjedését megakadályozza.

Hirdetések.

437. szám
lv. 1902.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbíróság 1902 V. 437 számú végzése következtében lovag Feymann Gyula ügyvéd által képviselt May Márk pancsovai lakos javára Windisch Hugó tomaseváci lakos ellen 600 kor. 88 fill. s jár. erejű 1902 évi november hó 14-én fogantatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1139 kor. 50 fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: bolti árak nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíróság 1902-ik évi V. 437 sz. végzése folytán 600 korona tökékövetelés, ennek 1902. évi augusztus hó 31. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 102 kor. 06 fillérben bíróság már megállapított költségek erejű Tomaseváczon adós házául leendő eszközzésére 1902. évi december hó 27. napjának délutáni 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ériutott ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Perlaszon 1902. évi december hó 8. napján.

E n g l,
kir. bír. végrehajtó.

5727. sz.
1902.

Hirdetmény.

A városi rendőrkapitányság dobszó és kifüggesztés által közzétett hirdetményen kívül ez uton is figyelemzetnek az adózók az 1903-ik évi megadóztatások alapját képező vallomások ideje korán való benyújtására a vallomási nyomtatványok szétosztatnak, esetleg a városi adóhivatalnál kaphatók.

A házadó 1902—1904. évekre már meglévő állapotba: azok kötelesek vallomást adni, kik az év folyamán új házakat építettek, vagy olyan átalakításokat, hozzáépítéseket eszközöltek, melyek által új adótárgy keletkezett; ezen vallomási ívek legkésőbb e hó 20-ig okvetlenül benyújtandók; újonnan keletkezett kereskedő cézgek, iparüzletek, iparvállalatok, új ügyvédek, orvosok, mérnökök stb. III. osztályú kereseti adó alá tartozó jövedelmeiket 1903. január hó végéig kötelesek bevallani; az 1875. évi XXII. t.-cz. értelmében tőkekamat és járadék alá tartozó kamat jövedelmek és járadékok 1903. január 15-ig okvetlenül bevallandók; magán tisztviselők, ügyvédjelöltek, ügyvédek, havi 80 koronánál több fizetést húzó kereskedelmi és iparüzleti alkalmazottak a kereseti adó IV. osztályba tartozó jövedelmeiket 1903. január 1-től ugyanazon hó végéig leendő bevallásra kötelezetnek, bevallandó az 1903. évre érvényes fizetés; a föld- és házbírtok után járó általános jövedelmi pótdadónál számításba veendő kamatterhekről szóló vallomási ívek szintén a fenti határidőben nyújtandók be.

Megjegyeztetik, hogy nem szolgál menteségül azon körülmény, ha valakinek vallomási ív nyomtatvány bármely okból nem készíthető és hogy a vallomások be nem nyújtása az 1883. évi XLIV. t.-cz. vonatkozó szakában megjelölt bírságokat vonja maga után, esetleg az illetők általános jövedelmi pótdadójánál a kamatterhek nem vétetnek figyelembe.

Városi adóhivatal:
Pancsován, 1902. évi december hó 18-án.

Bogdanov,
tanácsnok.

2569. szám
1902.

Pancsovai főszolgabíróaságtól.

Pályázati hirdetés.

Az üresedésbe jött hertelendyfalvai községi bábai állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybekötve, és pedig: évi 100 kor. fizetés és minden szülésnél 2 kor. látogatási díj felhívom mindazokat kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy képesítést és eddigi működésüket igazoló bizonyítványok felszerelt kérvényüket 1903. évi február hó 20-ig a lirott hivatalnál nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován 1902. évi decz. hó 12-én.

Dr. Gyertyánfy,
főszolgabíró.

Mindennemű

JÁTÉKSZEREK

dús választékban

kaphatók

Máy Márknál

Pancsován.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökéres és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90—100 frt.

Mindenk a legkiválóbb bor- és csemegefajlokból fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelőnek meg nem felel, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszatüzetem. Így mindenki ebbe'l szükségletét az én kötszögemben házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia esemeték és magvak.

Orvós tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csokély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem látthatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen károsmentesek. Minden rendelőhöz rajzokkal ellátott útítási és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatu diszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki ezimét egy levelezőponon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fosztandák, városban, falun, pusztán, gazdálkodó vagy szőlőművelésű családok egyaránt. Így még azoknak is érdekesen áll, kik rendőni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték. Kétféves, óriási jövedelmét biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czím: „Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep,”
Nagykúgya u. p. Székelyhid. 20—8

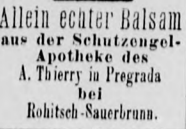

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi angol **Balzsamja**

Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelmi törvényileg bejegyzett mintavédőjelem alatt áll.

Ezen Balzsam belsőleg és külsőleg egyaránt. És pedig: 1.) Mint eddig elérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell minden betegségeit; enyhíti a hurutot, és megszünteti a kivetést, csillapítja a fájdalmat okozó köhögést és meggyógyítja még a régebbi keletű ilyfajta bajokat is. 2.) Hatá a kitűnő torokgyógyulási, rekedtség- és minden torokbetegségnél stb. 3.) Minden lázat alaposan elhajt. 4.) Meglehető gyorsan gyógyít gyomorgörögéseket, köhögést és gyomorszakadást. 5.) Enyhehatású hashajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 6.) Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogak, szájröghadás és minden fog- és szájbetegségnél, megszünteti a felfogást, a száj és gyomorból eredő rossz szagot. 7.) Külsőleg használva mint csodálatos gyógyszer szolgál minden sebnél, hőpörpörénél, szemölcsök, égési sebek, elfagyott tagok, rüh, var és kiütések, megszünteti a fűzőást, zúgást, szakadást, köszvényt, fülgyógyást stb.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Ügyeljünk mindenkor szorgosan a zöld apacza-vedjegyre, a mint az itt ábrázolva van. Hamisításoktól legjobban óvakodhatunk, ha egyenesen a gyárból hozatunk er deti, behajlított kartonba helyezett 12 kis vagy 6 duplaüveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinába 4 korona 60 filléért bérmentesen szállítva Ausztria Magyar ország bármely postaállomására. Kevesebb mennyiség nem küldetik. A küldés csak az összeg előre utalványozása vagy részletelés teljesítése esetén eszközölhető.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyújt kilátást ezen szer bármint sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerülhetők a fájdalmas és veszedelmes műtétek sőt amputációk is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi százlevelű rózsá (centifolia) kenőcsét

használnak, mely rendkívül szívóerővel bír, s a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában eddig utóérhetetlenül áll. A valódi százlevelű rózsá (centifolia) kenőcs használható: gyermekgyógyászatnál jelentkező mellgyulladásnál, a tejfolyás elrekedésénél, mellkeményedésénél, orrbetegségeknél, mindenféle régi bajoknál, felrepedezett lábak és lábcsárazásoknál, sebeknél, sőt felfogásnál, dagadt lábaknál sőt csontszárazlásnál is; fűző, szánt, lőtt, vágott és zúzott sebeknél; idegen testek, mint üveg- és faszilánkok, homok és sőrét, tiszta stb. kiszívás által való eltávolítására; mindenféle daganat, ki-növes, karbunkulus, ugranóvós, sőt ráknál is; ujjaképzés, körömdaganat, tályog, felfertőtt álnak, mindenféle égési sebek, elfagyott tagok, betegeskedő fekélytől keletkező sebek, nyakdaganatok, vérdaganatok, fül-dagadatok, és gyermekek ázótt sebei stb. stb. Szétszáradás esetén az összeg előreteljesítését követően 2 tégely ára portóval, szállítói díjjal és csomagolással együtt 3 korona 30 fillér. **Köszönőiratok eredeti példányokban vagy számban állanak kezelt-mentésre.** Óva intem az érdeklődőket hatástalan hamisítások megvételeitől és kérem szigorúan ügyelni arra, hogy minden tégelyen a „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) LIMITED in Pregrada” szövegnek kell hegyezve lenni.

Ezen két, gyógyhatásában felülmúlhatatlan szer nincs soha a áveteve megromlásnak, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékebb, és hatá-sosabb; nem szenvednek sem a hidegség sem a forróság behatása alatt, ennél fogva bármily évszakban szétküldhetők. Ezen két szer majdnem mindig javulást és segélyt eredményez, legalább is az orvos segítségének igénybevételeig. Fontosképpen meg kell figyelni, hogy hamisított szernek, vagy ilyenféle rosszor ajánlott érték- és hatástalankénti gyógyszernek használatát, melyekért csak ezáltal tudjuk meg, hogy ki a párt, — hanem maradjunk meg mindig ezen két, régóta bevált, oltós és megbízható szer használatánál, melyek-nél mint teljesen ártalmatlan, világszerte ismeretes szernek, minden család-nál bármely eshetőségek előfordulásánál készletben kellene lenniük. A hol ezen szernek nem voltának kaphatók a fent leírt, valódiságot bizonyító véd-jegyvel ellát, a onnét legrövidebb időre rendelni a következő címre:

An Apotheke Thierry (Adolf) LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapest Török J. gyógyszerüzében, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerüzében és Bécsben Brady C. gyógyszerüzében.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik kőszvényél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjegygyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerüzében kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, császári és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Fontos képviselő.

A mélyen tisztelt vevő közönségnek becses tudomására hozom, hogy a

Szandrik

magyar ezüst-, chinaezüstárú- és alpacca-gyár

képviselőt PANC SOVA városa és VIDÉKE részére átvetttem.

A gyár úgy az evőeszközökért, mint minden más ezüstnemű készítményekért 15 évi jótállást nyújt. Ezt pedig annál könnyűben nyújthatja, mivel minden egyes darab erős ezüsttőzész fehérrézmalapon történt, s megengedem, hogy erről az egyes darabok megismerése által meggyőződés szereztessek. Ugy a detail, mint nagybani árak egyenlők más gyárak sárga fém-aljazatú készítményeivel. Azért joggal megkívánhatjuk, hogy ezen, a magas kormány felügyelete alatt álló vállalat szükségletünk beszerzése által támogatassék.

Kiváló tisztelettel

FISCHER MIKSA.

Ugyanott nagy raktár **ékszerekből, aranyárúkból** legjobb gyártmány, hanau 14 karátos arany úri-lánczok, legfinomabb mintájú hölgy nyaklánczok, legjobb gyártmányú arany-, tulla és ezüstórák. Jól berendezett órásműhelyemben bármilyen javítások pontosan végezhetnek.

Levegőszobor raktár optikai árúkból. Mindennemű szemüvegek és orrszemüvegek arany-, ezüst-, nikkel-, bakerebűn fogszámlái és pontosan meggyártással hegyi kristály üvegekből. —

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

MAGYAR Remekírók

FRANKLIN-Társulat kiadása

cím alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

- *Arany János Kisfaludy Károly
- *Arany László Kisfaludy Sándor
- Balassa Bálint Kölesey Ferencz
- *Bajza József Kossuth Lajos
- Berzevics János Madách Imre
- Csiky Gergely Miksa Kelemen
- Csokonai V. M. Pázmány Péter
- *Czuczor Gerg. Petőfi Sándor
- Deák Ferencz Reviczky Gyula
- Eötvös József Széchenyi István
- Fazekas Mihály *Szigligeti Ede
- *Garay János Teleki László gr.
- Gyöngyössi I. *Tompai Mihály
- Gyöngyössi József *Vajda János
- Kármán József *Vörösmarty M.
- Katona József Zrínyi Miklós
- Kazinczy Fer. műveit.
- *Kemény Zsig. Népies líra
- Népies líra Népballadák
- Nepes líra Népballadák
- Korunkéltészet

* A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztosította, úgy, hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen rök művei más versenygyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 testés kötet felőleli a legbecesebbet, mit a magyar szellem termelt és hivatva van arra, hogy minden család könyvtár gazdája legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiadása a 1840

nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, művészi, erős angol vászonkötés; a papírja fanyagos, soha el nem sárguló; betűi külön e célra készültek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatában jelenik meg: minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a tavaszszal megjelent új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötetben, díszkötésben 20 korona — kivételes árban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona: az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költőink remek fordításában közli Shakspeare remek-eit e kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévy József, Arany László, Rákosi Jenő, Györy Vilmos átteljesítésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare, és értékes ki-gyűjtésje a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 2 0 korona, mely összeg havi részletben törlesztelhető; a hat kötetes teljes Shakspeare költeményre 20 kor a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendeltek meg.

Sajtó alá rendezők és az ártó írók adatai és munkáinak jellemzőit jelölő bevezetéssel ellátjuk:

- Alexander Bernát
- Angyal Dávid
- Bádos Ferencz
- Bán ézi József
- Beothy Zolt
- Berzevics Albert
- Bayer József
- Erdődi Sándor
- Erdődi Béla
- Erdélyi Pál
- Ferenzi Zoltán
- Franknói Vilmos
- Gyulai Pál
- Hejtsi Gusztáv
- Koroda Pá
- Kossuth Ferencz
- Kozma Andor
- Lévy József
- Négy ssy László
- Rákosi Jenő
- R edl Frigyes
- Széchy Károly
- Szóll Kálmán
- Váczy János
- Vadnay Károly
- Voinovich Gőza
- Zoltány Iréy

K. József vaskos biz-tosítással együtt arra nére, hogy a Magyar Remekírók megá-talált szerzői jogát a fellelt munkáknak, s hogy minden életre-állandó becsű munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott Magyar Remekírók

II. sorozata

épp most jelent meg, és a következő köteteket tartalmazza:

Arany János munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Vörösmarty Mihály munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Még télen megjelent I. sorozat pedig az alábbi öt kötetet adja:

Arany János munkái I. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Vörösmarty munkái I. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Tompai Mihály munkái I. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczy Zoltán.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat BUDAPESTEN.

Nyom. Wittigshlager C.-nál Pancsován